

Fiskeri- og havbruksnæringsens landsforening

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:
07/546

22.10.2013

Høring – fleksibel kvoteutnyttelse for industrieide torske-trålere – tilrettelegging for økt ferskfiskproduksjon

Vi viser til høringsnotat fra FKD om ordning med fleksibel kvoteutnyttelse for industrieide torske-trålere.

FHL deler departementets bekymring over svak lønnsomhet og en vanskelig konkurransesituasjon for filetindustrien. Dette har over de siste ti-årene medført en betydelig reduksjon både i antall filetbedrifter og i mengde filet produsert i Norge. Det er positivt at departementet ønsker å se på mulige løsninger for å bedre situasjonen, blant annet gjennom å stimulere til økte leveranser av ferskfisk til filetproduksjon.

FHL mener imidlertid at det er uheldig å fokusere på endringer som bare vil gjelde for deler av flåten og for deler av landindustrien. Hvitfisksektoren har som helhet ikke god nok lønnsomhet. Fra vår side er vi derfor opptatt av at man utarbeider en overordnet og felles politikk som bidrar til å bedre konkurransekraften for hele denne sektoren.

FHL har i løpet av det siste året hatt en intern prosess for å se på de mer overordnede rammevilkårene for fiskeindustrien. Vi mener det er nødvendig at vi framover i større grad fokuserer på hvordan hele industrien får bedre muligheter til lønnsom tilpassing. Prosessen i FHL har munnet ut i et politikknnotat kalt *Sjømat 2025 Hvordan skape verdens fremste villfisknæring?* Blant de forutsetningene som FHL mener må være oppfylt for at vi skal nå dette målet er en langt mer dynamisk regulering av fisket, som er styrt etter bedriftenes etterspørsel etter råvarer. FHL ser behov for et friere redskapsvalg i fisket, fristilling av kvoter fra fartøy og et langt tettere samarbeid mellom flåte og industri.

Videre må industrien få mulighet til å sikre råstofftilgangen på en bedre måte enn i dag, gjennom kjøp av fiskerettigheter / kvoter. Dette vil åpne for flere vertikalt integrerte selskaper, med rederi eller industri som hovedaksjonær. I dag er det tillat å integrere fra rederi og utover i verdikjeden, mens det er forbud mot å integrere fra industri og nedstrøms mot rederi. Dagens ordning med industrieide trålere er et unntak fra deltakerloven, som gir industrien mulighet til å eie majoritetsinteresser i torske-trålere. Disse fartøyene har imidlertid andre vilkår enn den øvrige flåten og er underlagt ordningen med tilbudsplikt, mens de tilgodesette anleggene er underlagt ordningen med bearbeidingsplikt.

Den øvrige industrien er avskåret fra muligheten til å ha majoritetsinteresser i flåten, og har dermed en annen konkurransesituasjon, med mindre forutsigbarhet i

råstofftilgangen. Lovverket fører dermed til at vi har ulike grupperinger av industribedrifter med ulike rettigheter, og med ulike rammebetingelser. FHL anmoder derfor om at det i arbeidet med å bedre rammebetingelsene for fiskeindustrien åpnes for en mer overordnet gjennomgang av både deltakerloven og reguleringsordningene med sikte på å finne løsninger som gir like og gode rammevilkår for hele flåten og industrien.

FHL har forventninger om at en ny Regjering ser dette behovet og ønsker å foreta en grunnleggende gjennomgang av den omfattende detaljreguleringen av næringen.

Fleksibel kvoteutnyttelse for torsketrål

Med dette som vårt grunnleggende syn på hvordan en bør ta fatt i arbeidet med å skape gode rammebetingelser for fiskeindustrien har FHL følgende syn på det konkrete høringsforslaget, som er lagt innenfor de politiske rammene til den sittende Regjering.

FKD ønsker å bygge opp under en utvikling av fiskerinæringen basert på vårt fortrinn med tilgang på ferskt råstoff av høy kvalitet. Det er derfor et mål for departementet å legge til rette for økte leveranser av ferskt råstoff til landindustriens filetproduksjon.

FHL er positiv til at det legges til rette for å øke leveransene av fersk torsk til industrien. Dersom dette kan oppnås gjennom en ordning som gir torsketrålerne anledning til å drive mer rasjonalt, ser FHL på dette som er fornuftig justering av dagens regulering. Dette åpner for at rederiene kan gjøre tilpassinger i retning av at noen trålere spesialiseres på sei og hyse, og andre på torsk.

I forslaget fra FKD er denne mer fleksible tilpassingen for torsketrålflåten avgrenset til industrieide trålere. De positive effektene av en mer fleksibel kvoteutnyttelse vil derfor tilfalle en avgrenset del av flåten og et begrenset antall av landanleggene. Som vi var inne på innledningsvis mener FHL at industripolitikken for fiskerinæringen bør gi både fartøyene og anleggene på land like konkurransevilkår, uavhengig av eierskap og tidligere gitte betingelser. Det bør derfor vurderes å etablere rederikvoteordninger hvor rederiene selv bestemmer hvilke av sine fartøy som foretar fisket. En slik ordning vil være langt mindre byråkratisk enn en ordning hvor det må søkes for å oppnå kvotefleksibilitet. Målsetningen framover bør være å få etablert industrikvoteordninger hvor kvoter og fartøy fristilles, men sistnevnte må skje i forbindelse med en videre gjennomgang av deltakerloven.

Hvis regjeringen ikke kan gå for etablering av en mer allmenn rederikvoteordning, så mener FHL at den foreslåtte ordningen bør gjøres gjeldene for hele torsketrålflåten, uavhengig av om eierskapet er på land eller sjø. Hvitfiskeindustrien har generelt en lønnsomhetsutfordring, og denne bør søkes løst gjennom endringer i rammevilkår som favner hele sektoren.

FKD ønsker videre at det i søknader om fleksibel kvoteutnyttelse skal sannsynliggjøres at omfordelingen medfører at det blir levert en større andel fersk torsk, og at det i senere søknader vil måtte dokumenteres at eiernes foredlingsbedrifter faktisk har økt sin produksjon av fersk torskfilet. Det legges altså opp til krav om dokumentasjon og senere kontroll av om de ferske landingene faktisk har blitt bearbeidet, i tillegg til selve søknadsprosedyren for å nytte ordningen.

FHL mener at det viktigste må være at det gjøres forbedringer i rederienes handlingsrom som gjør det lettere å kunne levere fersk torsk. Etter vår vurdering er dette i tråd med tankegangen bak flere andre ordninger som skal legge til rette for sesongutjevning av leveransene og til mer ferske leveranser (ferskfiskordningen og ordningen med kvotebonus). Disse ordningene medfører at rederiene ser seg tjent med større leveranser av fersk torsk og at det som følge av dette blir stilt mer fersk torsk til

disposisjonen for industrien. Ordningene setter ingen krav til hvordan fisken bearbeides hos anleggene på land.

FHL mener at det prinsipielt er bedriftene som må ta beslutningen om hvilken produksjon de ser tjener sin virksomhet best. Dette synet støttes også av FKD, som i høringsnotatet sier at det i første rekke er de private aktørenes ansvar å tilpasse sin produksjon med sikte på å oppnå høyest mulig verdiskaping fra fiskeressursene.

Det er vårt syn at lønnsomhet og aktivitet i fiskeindustrien best sikres ved at industrien gis den nødvendige fleksibilitet og mulighet til tilpassing av eget produktspekter, både ut i fra råstoffleveranser og krav fra markedet. En ytterligere regulering i detalj fra myndighetenes side av hvordan bedriftene skal drives, og hva de skal produsere er ikke forenlig med ei framtidsrettet utvikling av norsk fiskeindustri.

Vennlig hilsen
Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening

for *Kristin Alnes*
Geir Ove Ystmark

